

WOMEN WHO HAVE CHANGED THE WORLD

metodický list

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Anotace

Lekce se věnuje diskriminaci a emancipaci žen. Ukazuje různé postavení žen v historii a jejich snahu zaujmout rovnocenné postavení s muži. V širším kontextu se lekce věnuje rovnosti a nerovnosti. Vede k zamyšlení nad možnostmi žen uplatnit se v různých oblastech, které byly v minulosti a někdy jsou i v současnosti doménou mužů (věda, sport, vedení státu...). Žáci se učí vyjádřit svůj názor (např. na diskriminaci žen) a vyhledat podklady v daném cizím jazyce. Z jazykového hlediska jsou žáci vedeni k osvojování nové slovní zásoby, komunikaci na dané téma a vyjádření vlastního názoru za použití odpovídajících jazykových prostředků.

Cíl lekce

- žák se seznámí s postavením žen v historii a s ženami, které se podílely na změně pohledu na postavení a práva žen;
- žák diskutuje o významu postavení a právech žen v historii a jejich změnách společnosti;
- žák navrhuje konkrétní představitelky žen a vyhledává o nich informace v daném jazyce.

Jazykové cíle

- žák si osvojuje novou slovní zásobu v písemné i mluvené podobě na své jazykové úrovni;
- žák krátce hovoří na dané téma, stručně zdůvodní své názory, reaguje na jednoznačně formulované dotazy k danému tématu;
- žák vyhledá informace na dané téma a dokáže je využít v komunikačních situacích (např. sleduje jasnou a dobře formulovanou diskusi na dané téma, dokáže stručně argumentovat);
- žák dokáže napsat krátké a jednoduché texty (např. medailonky úspěšných žen);
- žák dokáže shrnout získané informace.

Forma a rozsah

Individuální práce, práce ve dvojicích, diskuse ve skupinách
Frontální výuka
Distanční výuka
Metoda CLIL

Jazyková úroveň

A2, v případě SŠ A2+
Nastavení úrovní dílčích úloh a aktivit vychází z referenčních úrovní uvedených ve Společném evropském referenčním rámci. Pracovní list je připraven na úrovni A2, doporučená videa tuto úroveň převyšují, proto s nimi lze dále pracovat dle individuálních potřeb třídy, skupiny, žáka...

Zařazení dle globálního rozvojového vzdělávání

Poznámka: je nezbytné přihlížet k jazykové úrovni žáků a brát zřetel, že výuka neprobíhá v mateřském jazyce žáků

Podpora lidských práv – oblast postojů a hodnot: zajímá se o druhé lidi, dodržování lidských práv a možnosti pomoci. Rozeznává nerovnost a projevy nespravedlnosti ve společnosti (v chování lidí, přístupu ke zdrojům, rozdělení bohatství a politické moci aj.)

Výsledky učení – posuzuje úlohu jedinců v boji za lidská práva. Uvede příklady osobností z historie i současnosti a ocenění, která jsou udělována.

Klíčová slova

Vote, women's rights, suffragettes, female education, marriage, divorce, and family law, gender

Cílová skupina

žáci 2. stupně ZŠ, 7., 8., 9. ročník, případně i žáci SŠ

Časová dotace

4–5 vyučovacích hodin: 2 hodiny zahájení a seznámení s tématem, 2–3 hodiny práce žáků, zpětná vazba, společná diskuse

Metodický komentář:

➔ <https://edu.ceskatelevize.cz/video/6725-lidovy-pribeh-emmeline-pankhurst-b1?vsrc=predmet&vsrid=anglicky-jazyk%7Estredni-skola>

- *Výchozím materiálem pro lekci je video, které žákům poskytuje vizuální podporu pro pochopení tématu a porozumění slovní zásobě a osvojení si nových výrazů a frází. K videu je na stránkách ČT edu k dispozici pracovní list a transkript poslechu.*
- *Struktura lekce může vycházet z charakteru integrované výuky metodou CLIL a jejích principů. Žáci dostanou příležitost objevit samostatně nové poznatky, dát je do souvislostí se stávajícími znalostmi nebo dovednostmi v daném tématu. Takové pojetí bude žáka motivovat, učit ho učit se, pravidelně přimět žáky reflektovat – samostatně i ve skupině – jak probíranou látku, tak samotný proces učení.*
- *Cílem lekce je, aby si žák uvědomil nové souvislosti a porozuměl tématu daného videa, z kterého lekce vychází. Neočekává se porozumění VŠEM slovům v textu, pouze slovům, která jsou KLÍČOVÁ pro vyřešení úloh v pracovním listu. Všechny úlohy v pracovních listech ověřují schopnost porozumět hlavní myšlence videa. Porozumění konkrétním informacím se očekává až po opakované práci s videem.*

REALIZACE

Plánování lekce

Při plánování lekce učitel musí vědět, na jaké znalosti z daného tématu u žáků navazuje, a současně znát jazykovou úroveň žáků. Na lekci tak mohou spolupracovat učitelé anglického jazyka a předmětů vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vlastní část lekce

Na začátek lekce je možné zařadit **krátkou cizojazyčnou aktivitu**, která žáky „rozehřeje“, připraví na práci s daným tématem. Tato aktivita by měla být krátká, dynamická, měla by žáky zapojit co nejvíce. Do určité míry lze zapojovat mateřský jazyk. V úvodní fázi lekce jde o to, aby žáci začali téma v anglickém jazyce.

Příklad aktivity:

- práce ve dvojici: vyhledávání významu klíčových slov, výrazů a frází souvisejících s tématem ve výkladových slovnících a jejich vysvětlení spolužákům (na závěr společná kontrola);
- žáci se snaží v krátkém časovém limitu zapsat co nejvíc výrazů a frází souvisejících s tématem *women's rights*;
- žáci uvedou ženu, kterou by zařadili do kategorie *Successful Women* (uvedou důvod např.: *Eleanor Roosevelt – changed the role of the first lady through her active participation in American politics*). Lze to zjednodušit: žáci uvedou tři výrazy, které ženu charakterizují a vztahují se k tématu.

V další části se lekce zaměřuje na video z ČT edu (Lidový příběh: Emmeline Pankhurst).

Jak pracovat s videem je uvedeno přímo u videa (odkaz na ČT edu výše). K dispozici je zde také pracovní list vytvořený přímo k videu. Dále je třeba dbát na střídání jazykových dovedností a zařazovat činnosti pro všechny jazykové dovednosti.

Personalizace výuky

V návaznosti lze pracovat na dané téma dle možností a jazykové úrovně třídy. Je proto vhodné mít **připravené varianty nebo rozšíření úlohy** pro ty žáky, kteří budou pracovat rychleji. K rozšíření aktivit je připraven další pracovní list (viz příloha), který lze využít především na základní škole. Jedná se o rozšíření tématu (významné ženy v historii). V pracovním listě se tak žáci seznámí se ženami, které ovlivnily historii. Žáci dále mohou vyhledávat další hrdinky nebo ženy ze svého okolí, které se významně zasloužily o rovnoprávné postavení žen. Doporučenými rozšiřujícími aktivitami jsou:

- Can you think about another person who has helped to improve women's rights? (čerpát lze zde: <https://www.profairplay.cz/zeny-ktere-zmenily-beh-dejin/> nebo zde <https://www.elle.cz/mix/mesic-zenske-historie-jmena-ciny-ktere-nam-zmenily-zivot>)
vyhledávání významu výrazů a frází souvisejících s tématem ve výkladových slovnících a jejich vysvětlení spolužákům (např. *women's rights, suffragettes, female education, marriage, divorce, and family law, gender*).

ZÁVĚR, REFLEXE

Reflexe k videu ČT edu:

- Žáci se snaží uvést a shrnout co nejvíce informací, které získali, např.:
 - Emmeline Pankhurst was ...
 - What I know ...
 - What was the most interesting information you heard?
 - What information surprised you? Why?
- Další možnou aktivitou je napsat Emmeline Pankhurstové dopis, e-mail, SMS.
- V případě dostatečné časové rezervy lze zařadit aktivity na principu role play nebo video zdramatizovat.

Reflexe k tématu:

Žáci se rozdělí do malých skupinek a společně shrnou informace k *women's right*. Je možné využít tabulku rozdělenou na PAST / NOW.

	PAST	NOW
Vote		
Education		
Jobs		

DALŠÍ DOPORUČENÉ MATERIÁLY

Uvedené materiály lze použít v různém rozsahu s přihlédnutím k jazykovému vybavení žáků a *časovým možnostem*.

- [↗ https://www.internationalwomensday.com/](https://www.internationalwomensday.com/); [↗ https://www.internationalwomensday.com/Activity/12216/Downloadable-teacherresources-for-IWD-activity](https://www.internationalwomensday.com/Activity/12216/Downloadable-teacherresources-for-IWD-activity); [↗ https://www.onestopenglish.com/download?ac=20891](https://www.onestopenglish.com/download?ac=20891),
[↗ https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/international-womens-day](https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/international-womens-day))
- [↗ https://www.amnesty.org/en/what-we-do/discrimination/womens-rights/](https://www.amnesty.org/en/what-we-do/discrimination/womens-rights/); [↗ https://www.bl.uk/womens-rights/activities/act-lessons-rights#](https://www.bl.uk/womens-rights/activities/act-lessons-rights#)

Ve světě jako doma

Globální rozvojové vzdělávání učí děti vnímat svět s nadhledem a zároveň ho aktivně ovlivňovat

Samotný název průřezového tématu globální rozvojové vzdělávání (GRV) může znít trochu odtažitě. Skrývá se pod ním ale doslova celý svět. Svět, kde žije už skoro osm miliard lidí, a který se přesto někdy nazývá globální vesnicí. Dění na druhém konci planety už dnes nelze díky prudkému rozvoji technologií, dopravy a médií brát jako něco, co se nás netýká. Globální rozvojové vzdělávání umožňuje žákům lépe porozumět této provázanosti, vzájemným souvislostem například světového obchodu, pěstování oblíbených druhů ovoce, rybolovu, chudoby nebo migrace. Učením se v souvislostech podporuje GRV jejich rozvoj jako důstojných a vzdělaných členů globálního společenství, kteří dokážou vnímat souvislosti světového dění, kriticky o nich přemýšlet a na základě toho se zodpovědně chovat a jednat.

Tato metodika je součástí projektu Národního pedagogického institutu České republiky s názvem Virtuální škola.

Virtuální škola funguje jako laboratoř, ve které Národní pedagogický institut České republiky vyvíjí inovované výukové materiály pro školy, motivuje učitele k zadávání samostatnějších úkolů a při distančním kontaktu s žáky vybízí spíše k diskusi o tom, jak se jim daří samostatně úkoly řešit nebo na jejich řešení samostatně spolupracovat, třeba se spolužáky mimo distanční hodiny. Výběrem témat i způsobem jejich zpracování reaguje na častou otázku žáků: „A k čemu mi to v životě bude?“

Audiovizuální ukázky poskytly **Česká televize** a **Český rozhlas**.

Více na www.npi.cz/virtualniskola

Na přípravě metodik k tématu globální rozvojové vzdělávání spolupracovaly:

Člověk v tísni, o. p. s.

Jednou z priorit vzdělávacích programů společnosti Člověk v tísni realizovaných v Česku je podpora aktivního odpovědného občanství. Vzdělávání pedagogů i přímá práce s žáky se zaměřuje na rozvíjení takových kompetencí, které dětem a mladým lidem pomáhají porozumět současnému světu a jednat svobodně a odpovědně vůči lidem a přírodě ve svém okolí i ve světě. www.clovekvtisni.cz

ARPOK, o. p. s.

Jsme organizace, která od roku 2004 přináší do škol globální rozvojové vzdělávání a pomáhá učitelům otevřeně mluvit se svými žáky o aktuálních tématech dnešního světa (např. odpovědná spotřeba, migrace, chudoba, klimatické změny nebo gender). Pro žáky připravujeme výukové programy, pro učitele metodické materiály, semináře aj. Naším cílem je, aby se globální témata a globální rozvojové vzdělávání stalo přirozenou součástí vzdělávání. www.arpok.cz

Hlavní mediální partneři

Česká televize a Český rozhlas.

Women Who Have Changed the World

Autor:

Jitka Maříková Tůmová

Ilustrace:

Ilona Polanski

Vyrobil Národní pedagogický institut České republiky

2021

www.npi.cz

npi | Národní pedagogický institut
České republiky

